

6 Seirbhísí comhroinnte bainistíochta airgeadais: dul chun cinn ar chur chun feidhme

- 6.1** I mí Feabhra 2012, chinn an Rialtas samhail seirbhísí comhroinnte a chur chun feidhme le haghaidh feidhmeanna áirithe riaracháin in earnáil phoiblí na hÉireann.¹ Bunaíodh an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte (NSSO) in 2014 mar oifig riaracháin laistigh den Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe (an Roinn), ach lena vóta féin (Vóta 18). I mí Eanáir 2018, rinneadh oifig státseirbhíse nua ar leith go hoifigiúil den Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte agus tá a hoifigeach cuntasáíochta féin aici.
- 6.2** Tá trí shnáithe le rolladh amach na samhla seirbhísí comhroinnte arna bainistiú ag NSSO — acmhainní daonna, párolla agus bainistíocht airgeadais. Tá an chéad dá sheirbhís á bhfeidhmiú thar réimse leathan ranna agus oifigí.
- 6.3** D'fhorpheas an Rialtas an cás gnó maidir leis an gclár um sheirbhísí comhroinnte bainistíochta airgeadais (FMSS) i mí Eanáir 2016. Tá sé mar aidhm leis an gclár FMSS córas TF amháin a gheobhadh tacaíocht ó ionad seirbhísí comhroinnte airgeadais nua a chur in ionad 31 cheann de chórais éagsúla bainistíochta agus tuairiscithe airgeadais, atá in úsáid ar fud 52 cheann de ranna rialtais láir agus d'oifigí rialtais láir.
- 6.4** Tá sé beartaithe faoi láthair go gcuirfear an córas FMSS in úsáid thar cheithre 'shruth' de chliantchomhlachtaí seirbhíse poiblí (féach larscríbhinn 6A). Cuireadh an córas i bhfeidhm do chliantchomhlachtaí shruth 1 i mí Aibreáin 2022.
- 6.5** De réir mar a aistreoidh cliantchomhlachtaí seirbhíse poiblí chuig an gcóras FMSS, cuirfidh NSSO roinnt seirbhísí airgeadais ar fáil dóibh, lena n-áirítear
- tacaíocht chun ráitis airgeadais agus próisis iniúchóireachta a ullmhú
 - cuntais infoctha agus infhaighte
 - bainistíocht máistirshonraí
 - cuntasáíocht sócmhainní seasta agus bainistíocht sócmhainní
 - cuntasáíocht agus cánachas an mhórléabhair ghinearálta
 - cuntasáíocht fardail.
- 6.6** D'fhoilsigh an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste tuarascáil ar chur chun feidhme an FMSS i Meán Fómhair 2020.² Tugadh breac-chuntas sa tuarascáil ar an dóigh ar cuireadh moill shuntasach ar an gclár FMSS agus gur tabhaíodh róchaiteachas costais tionscadail de €10.3 milliún leis faoi dheireadh 2019.
- 6.7** I mí Mheán Fómhair 2020 chomh maith, d'aontaigh an Rialtas le moladh ón Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe maidir le húsáid leanúnach an chórais FMSS

1 Moladh in athbhreithniú a rinne an Eagraíocht um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta (ECFE) in 2008 gur cheart do sheirbhís phoiblí na hÉireann tús áite a thabhairt d'fhorbairt seirbhísí comhtháite agus comhroinnte. *Ireland: Towards an Integrated Public Service*, athbhreithniú bainistíochta poiblí ECFE, Meitheamh 2008. Bhí cur chun feidhme seirbhísí comhroinnte ina phríomhghné i bPlean Athchóirithe na Seirbhíse Poiblí 2011.

2 *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí 2019*, Caibidil 5 Seirbhísí comhroinnte bainistíochta airgeadais a chur chun feidhme.

An fócas sa scrúdú seo

- 6.8** Rinneadh an scrúdú seo chun athbhreithniú a dhéanamh ar an dul chun cinn arna dhéanamh ag NSSO maidir le rolladh amach an chórais FMSS faoin bplean infheistíochta athbhreithnithe agus faoin amlíne shínte.
- 6.9** Ba éard a bhí i gceist leis sin ná athbhreithniú ar dhoiciméadú, anailísí buiséid agus costais, agallaimh le baill foirne ábhartha in NSSO agus sa Roinn, agus iniúchadh ar an láthair ar chóras tuairiscithe airgeadais Oracle FMSS agus ar an gcóras deisce tacaíochta (JitBit).¹
- 6.10** Sonraíodh san aighneacht don Rialtas an bás gnó bunaidh don FMSS nach raibh CBL san áireamh sa bhuiséad molta. Chun gur féidir comparáid a dhéanamh idir an bás gnó agus tuarascáil roimhe ón Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, tá na méideanna a chuirtear i láthair anseo gan CBL mura sonraítear a mhalairt.

Achar ama agus dul chun cinn

- 6.11** Sa chás gnó bunaidh don chlár FMSS a formheasadh i mí Eanáir 2016, áiríodh plean chun an córas FMSS a úsáid i gcliantchomhlachtaí seirbhíse poiblí i gcúig shruth, d'fhonn é a bhaint amach go hiomlán faoi mhí an Mheithimh 2020 (féach Fíor 6.1). Níor baineadh é sin amach, agus faoi Mheán Fómhair 2020 bhí an tionscadal tite ar gcúl trí bliana agus naoi mí, agus níor cuireadh tús le húsáid an chórais i gcomhlachtaí shruth 1.
- 6.12** Cé go raibh amlíne tháscach den riachtanas maoiniúcháin in aghaidh na bliana thar an tréimhse 2020 – 2025 ar fáil i meabhrán mhí Meán Fómhair 2020 don Rialtas, níor cuimsíodh ann aon amlíne mhionsonraithe ná aon phríomh-gharspriocanna maidir le húsáid an chórais i ngach ceann de na sruthanna cliantchomhlachtaí seirbhíse poiblí faoi 2025.
- 6.13** I mbarúlacha an Aire a cuireadh ar áireamh sa mheabhrán, luadh nach raibh aon amlíne le haghaidh gníomhaíochtaí ar fáil do chomhlachtaí seirbhíse poiblí maidir leis an aistriú chuig FMSS agus moladh gur cheart d'fhoireann an chlár FMSS comhordú le hAonad Cuntasaíochta an Rialtais sa Roinn chun amlíne aonair chomhleanúnach a sholáthar do chomhlachtaí na hearnála poiblí
- maidir le cur chun feidhme FMSS agus
 - maidir leis na hathchóirithe airgeadais agus cuntasaíochta gaolmhara.

Formhaoirseacht Bhord an Chláir ar an amlíne

- 6.14** Léirítear i miontuairiscí chruinnithe Bhord an Chláir FMSS go raibh amlíne mhionsonraithe maidir le húsáid an chórais FMSS thar shruth 1 á hiarraidh go rialta ag an mBord, ó mhí Feabhra 2020 i leith.² Dúirt NSSO gach uair go raibh an plé le comhpháirtí cur chun feidhme an chórais dírithe go heisiach ar rolladh amach shruth 1.³
- 6.15** I mí an Mheithimh 2021, chuir Ceannaire an chlár FMSS trí chás i láthair (féach larscríbhinn 6B) le haghaidh úsáid sruthanna amach anseo i mBord Bainistíochta NSSO. Mhol sí go ndéanfaí machnamh ar na cúig bhunsruth úsáide a chomhdhlúthú ina gceithre shruth athchumraithe atá le rolladh amach idir R4 2020 agus R4 2025, agus roghanna a bheith ann chun uasghráduithe ailtireachta córais a dhéanamh ag an am céanna.

1 Feidhmítear seirbhís do chustaiméirí FMSS NSSO trí chóras ticéadaithe ar a dtugtar JitBit.

2 Déanann Bord an Chláir FMSS formhaoirseacht ar an bpríomhchinnteoireacht agus soláthraíonn sé comhairle agus tacaíocht maidir leis an gclár. Áirítear ar na comhaltaí de Bhord an Chláir FMSS ionadaithe ó ranna agus oifigí rialtais ar leibhéal ard-rúnaí, rúnaí chúnta agus stiúthóra.

3 Tá comhpháirtí cur chun feidhme an chórais freagrach as an gcóras bainistíochta airgeadais aonair a sholáthar lena oibriú san ionad FMSS agus ar fud cliantchomhlachtaí seirbhíse poiblí. Áirítear leis sin freisin soláthar seirbhíse bainistithe chun tacú leis an gcóras.

Fíor 6.1 Comparáid idir amlínte réamh-mheasta agus amlínte iarbhair, 2016 – 2025

Foinse: An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte. Anailís ó Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.

- 6.16** I mí na Samhna 2021, d'iarr Bord an Chláir FMSS arís go ndéanfaí nuashonrú ar an bplean do shruthanna amach anseo. Cé gur bhreithnigh an Bord Bainistíochta cásanna i mí an Mheithimh 2021, níl aon taifead ann gur cuireadh plan athbhreithnithe le haghaidh na sruthanna go léir ar fáil do Bhord an Chláir.
- 6.17** I mí Feabhra 2023, chuir NSSO an t-eolas is deireanaí ar shruth 2 ar fáil do Bhord an Chláir FMSS ar bhealach cuimsitheach. Cuireadh rébhealach agus amlíne tháscach maidir le húsáid an chórais i sruth 2 faoi bhráid Bhord an Chláir FMSS i mí Iúil 2023. Sonraíodh leis an eolas sin gurbh é deireadh 2024 an dáta 'cur i bhfeidhm' táscach is luaithe do shruth 2; agus níor sholáthair sé dáta táscach le haghaidh chur i gcrích na sruthanna eile.
- 6.18** Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta gur coinníodh Bord an Chláir FMSS ar an eolas i gcónaí maidir le dul chun cinn an tionscadail, agus go raibh an fócas ar shruth 1 a sholáthar. Cuireadh iarrachtaí is fearr NSSO i bhfeidhm chun an t-eolas is deireanaí ar an bpleanail do shruthanna amach anseo a sholáthar, ach d'aithin foireann chur chun feidhme an tionscadail agus Bord an Chláir FMSS gurbh é 'cur i bhfeidhm' shruth 1 an fócas tosaíochta. Dá bhrí sin, tugadh tús áite do na hacmhainní a bhí ar fáil chun díriú ar chur i bhfeidhm shruth 1 agus ar a chobhsaíocht ina dhiaidh sin.

Amlíne bheartaithe agus amlíne iarbhair don soláthar

- 6.19** I gcomparáid leis an gcás seachadta a leagadh amach don Bhord Bainistíochta i mí an Mheithimh 2021, is cosúil go bhfuil an tionscadal FMSS tite ar gcúl go mór ó thaobh a sprice de. Cé go raibh sé beartaithe ag an am sin go mbeadh rolladh amach shruth 2 crutha i gcrích faoi mhí Mheán Fómhair 2023, tá sé á thuair ag NSSO anois go mbainfear é sin amach faoi dheireadh 2024, i.e., moill 15 mhí.

Sruth 1 a chur in úsáid

- 6.20** Leagadh amach i gcomhaontú NSSO le comhpháirtí cur chun feidhme an chórais achar ama 13.5 mí chun an córas FMSS a chur in úsáid go hiomlán i gcomhlachtaí seirbhíse poiblí shruth 1 ó dháta tosaithe a mheastar a bheith níos luaithe ná an 9 Samhain 2020 ar a dhéanaí.¹ Eagraíodh rolladh amach an chórais thar thrí chéim déag, agus bhí sé sceidealaithe go ndéanfaí cuid acu a reáchtáil i gcomhthráth lena chéile. Bhíothas ag súil go gcuirfí an córas i bhfeidhm in R4 2021.

¹ D'aontaigh NSSO Doiciméad Tionscnaimh an Tionscadail (PID) go foirmiúil chun an córas FMSS a úsáid i gcliantchomhlachtaí shruth1 le comhpháirtí cur chun feidhme an chórais an 9 Deireadh Fómhair 2020.

- 6.21** Cé gur cuireadh tús leis an bpróiseas úsáidte de réir an sceidil, cuireadh roinnt moilleanna ar an gclár a raibh tionchar aige ar a sholáthar iomlán.
- 6.22** Cuireadh an córas FMSS i bhfeidhm do chomhlachtaí seirbhíse poiblí shruth 1 an 19 Aibreán 2022, ceithre mhí níos déanaí ná mar a bhí beartaithe. Bhí sé beartaithe ar dtús go mairfeadh an tacaíocht oibriúcháin (i ndiaidh 'cur i bhfeidhm') sé seachtaine, ach méadaíodh é sin go hocht seachtaine, ag críochnú i Meitheamh 2022.
- 6.23** Soláthraíodh cuntais leithreasa 2022 uile na n-ocht gcinn de ranna agus d'oifigí a bhí bainteach le haistriú shruth 1 faoin dáta reachtúil chun na cuntais a chur isteach lena n-íniúchadh.

Tuairimí an Oifigigh Cuntasaíochta

- 6.24** Cuireadh roinnt moilleanna ar chur chun feidhme an chlár FMSS, rud nach bhfuil coinne leis i gclár ar an scála sin. Rinneadh sruth 1 a athshlógadh, a chur chun feidhme agus a úsáid le linn phaindéim COVID-19. Mar thoradh air sin, tionóladh na cruinnithe agus an rannpháirtíocht le cliant shruth 1 i dtimpeallacht lánchianda. Bhí tionchar suntasach ag an easpa rannpháirtíocht phearsanta ar úsáid agus ar eispéireas aistrithe na gcomhlachtaí seirbhíse poiblí go léir lenar bhain. Bhí an t-am a ghlac sé chun an tseirbhís a chobhsú níos faide ná mar a bhí beartaithe ach measadh go raibh sé riachtanach agus cuí ionas go mbeifí ábalta bogadh ar aghaidh chuig slógadh shruth 2 ansin.
- 6.25** Tá creidiúnú ISAE de Chineál I bainte amach ag NSSO don chóras FMSS. Tá NSSO ag obair anois i dtreo creidiúnú ISAE de Chineál II a bhaint amach.¹

Eispéireas úsáideora shruth 1

- 6.26** An 13 Iúil 2022, d'eisigh Ard-Rúnaithe na Roinne Airgeadais agus na Roinne Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe, litir chomhpháirteach chuig Oifigeach Cuntasaíochta NSSO inar tuairiscíodh go raibh úsáideoirí FMSS laistigh de na Ranna míshásta le feidhmíocht agus feidhmiúlacht an chórais. Sainithníodh dhá réimse imní, a measadh a bheith difriúil leis na fadhbanna tosaigh measta a bhaineann le córas nua a sheoladh, eadhon

- cumas tuairiscithe an chórais nua
- an laghdú ar tháirgiúlacht foirne mar thoradh ar an bpróiseas a bhaineann le horduithe ceannaigh a ardú agus úsáid foirmeacha cliste.

I gceangaltán leis an litir, leagadh amach aon ghníomhaíocht déag a theastaíonn ó NSSO chun aghaidh a thabhairt ar na fadhbanna a shainithnín úsáideoirí an chórais.²

- 6.27** Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta i bhfreagra an 19 Iúil 2022 gur éirigh go maith le cur i bhfeidhm an chórais FMSS ó thaobh an tseachadta de agus gur tharla cuid de na fadhbanna d'ardaigh an dá Roinn le linn sheachtainí tosaigh na n-oibríochtaí agus gur réitíodh iad ó shin.

- 6.28** Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta go rabhthas ag féachaint cheana ar na fadhbanna eile a ardaíodh agus go raibh dul chun cinn á dhéanamh lena réiteach, nó go raibh athruithe i gceist leis an dearadh a dhaingnigh Grúpa an Údaráis um Dhearadh Próiseas go foirmiúil in 2019 agus go mbeadh gá le hathfhorbairt chostasach a dhéanamh ar an gcóras.³ Thug sí dearbhú go ndéanadh NSSO machnamh ar conas tacaíocht bhreise a thabhairt d'úsáideoirí córais trí oiliúint bhreise spriocdhírthe a sholáthar.

¹ I dtuarascáil ISAE de Chineál I, déantar cur síos ar na rialuithe atá i bhfeidhm maidir le seirbhís ag pointe ama. I dtuarascáil de Chineál II, déantar cur síos ar na rialuithe atá i bhfeidhm agus déantar tástáil ar a n-éifeachtacht oibriúcháin thar thréimhse shonraithe.

² I mí Dheireadh Fómhair 2022, scríobh oifigigh airgeadais agus riarthóirí soláthair as sé cinn d'ocht gcinn de chliantanna agus de chliant-oifigí shruth 1 chuig NSSO freisin, ag cur imní den chineál céanna in iúl.

³ Tá údarás cinnteoireachta ag Grúpa an Údaráis um Dhearadh Próiseas maidir le dearadh feidhmiúil agus próisis an chórais a rolladh amach chuig cliantchomhlachtaí seirbhíse poiblí FMSS.

- 6.29** Bainistíonn an Roinn Airgeadais Príomh-Chiste an Stáitchiste (an Stáitchiste). Bhí an Stáitchiste ina chuid de chur in úsáid bheartaithe shruth 1. Socraíodh go rithfeadh an Stáitchiste an córas FMSS agus a chóras reatha go comhuaineach ó Aibreán 2022 ar aghaidh chun feidhmiúlacht agus iontaofacht an chórais nua FMSS a chruthú. Cé go raibh sé beartaithe an rith comhuaineach a dhéanamh ar feadh trí mhí, agus gurbh é Iúil 2022 an dáta do chur i bhfeidhm an Stáitchiste, lean sé ar aghaidh ar feadh cúig mhí. I mí Mheán Fómhair 2022, chinn an Roinn Airgeadais go gcuirfí aistriú an Stáitchiste go FMSS ar sos, mar gheall, go sonrach, ar imní maidir le cumas an chórais a cheanglais tuairiscithe ar leith a chomhlíonadh.¹ Rinneadh teagmháil leis an Roinn Airgeadais chun na fadhbanna a réiteach, ach tá an t-aistriú ar fionraí fós.
- 6.30** Rinne NSSO daichead nuashonrú ar thuarascálacha a bhí ann cheana agus d'ímlonnaigh sé cúig thuarascáil nua idir Lúnasa 2022 agus Aibreán 2023 mar fhreagairt ar fhadhbanna a d'ardaigh úsáideoirí an chórais. D'éascaigh NSSO roinnt seisiún 'Lón agus Foghlaim' idir mí Mheán Fómhair 2022 agus mí Feabhra 2023.
- 6.31** Choimisiúnaigh NSSO athbhreithniú iar-chur chun feidhme neamhspleách ar an gcéad sruth den chlár FMSS i mí Mheán Fómhair 2022. Cuimsítear san athbhreithniú
- sraith ceardlann a eagrú le príomhpháirtithe leasmhara agus le gach comhlacht d'ocht gcliantchomhlacht seirbhíse poiblí shruth 1
 - soláthar tuarascála i scríbhinn (an tuarascáil athbhreithnithe) ar na príomhghníomhaíochtaí a d'eascair as na ceachtanna a foghlaimíodh ó shruth 1, lena n-áirítear moltaí maidir le dearadh eagraíochtúil agus athruithe nó feabhsuithe rialachais, le cur i bhfeidhm in úsáidí amach anseo.
- 6.32** Reáchtáladh ceardlanna in R4 2022. Bhí seisiún comhpháirteach athbhreithnithe iar-chur chun feidhme le comhlachtaí seirbhíse poiblí shruth 1 le bheith ar siúl an 28 Aibreán 2023 agus bhí sé measta gurbh é sin an rannpháirtíocht deiridh sula dtabharfaí an tuarascáil athbhreithnithe chun críche. D'iarr cliaint shruth 1 an seisiún a chur siar go dtí go gcuirfí dréacht den tuarascáil athbhreithnithe ar fáil dóibh. Amhail deireadh mhí Iúil 2023, níor tionóladh an cruinniú sin ná níor athsceidealaíodh é agus ní dhearna an tuarascáil athbhreithnithe a chomhroinnt ná a thabhairt chun críche. Dúirt NSSO gur bhuail sé leis an athbhreithneoir i lár mhí Iúil 2023 chun na dréacht-torthaí a phlé agus go bhfuil an t-athbhreithneoir i mbun an tuarascáil a thabhairt chun críche.

Cur in úsáid na sruthanna atá fágtha

- 6.33** I mí Mheán Fómhair 2020, d'fhormheas an Rialtas plean athbhreithnithe chun an tionscadal FMSS a thabhairt chun críche faoi dheireadh 2025. Tá NSSO ag súil anois go rachaidh an amlíne do sholáthar iomlán an chlár FMSS thar an dáta sin. Tá NSSO rannpháirteach le cliaint shruth 2 ó bhí deireadh 2022 ann agus tá sé ag súil go mbeidh plean foirmiúil cur chun feidhme i bhfeidhm faoi dheireadh mhí Mheán Fómhair 2023, agus tá sé ag pleanáil le haghaidh rolladh amach na sruthanna a chríochnú faoi dheireadh mhí na Nollag 2024. Tá sé de rún ag foirne NSSO ceardlanna a thosú le cliaint shruth 2 ó mhí Mheán Fómhair 2023 ar aghaidh.

¹ Foilsítear tuairisceáin mhíosúla Stáitchiste ar an dara lá oibre den mhí ina dhiaidh sin.

- 6.34** Tabharfar faoi PID agus plean cur chun feidhme a ullmhú agus a thabhairt chun críche faoi chomhair shruth 2 i gcomhthráth leis an dá shruth oibre eile.
- De bhrí go bhfuil an Conradh leis an gcomhpháirtí i mbun an córas a chur chun feidhme faoi láthair le teacht chun deiridh i mí Mheán Fómhair 2024, tá sé beartaithe ag NSSO glao ar thairiscintí a dhéanamh ar an margadh oscailte le haghaidh conradh ionaid.¹ Táthar ag súil go mbeidh an próiseas soláthair faoi dheireadh 2023.
 - Bheartaigh NSSO ar an mbonneagar crua-earraí FMSS crua-earraí a uasghrádú agus iad ag súil go gcríochnófar é faoi mhí an Mheithimh 2024.
- 6.35** Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta gur éirigh le forbairt shruth 1 an chuid is mó den fheidhmiúlacht choiteann a úsáidfídh gach cliant FMSS comhlachtaí seirbhíse poiblí iad, agus go gcuirfear an fheidhmiúlacht eile i gcrích a bheag nó a mhór i sruth 2. Mar gheall air sin, díreoidh sruthanna 3 agus 4 ar chomhéadain le córais sheachtracha seachas ar an gcroileagan feidhmiúil, agus táthar ag súil dá réir nach dtógfaidh sé an oiread sin ama an córas FMSS a fheistiú sa dá shruth dheireanacha. Tá cleachtadh pleanála ar siúl faoi chomhair shruthanna 3 agus 4.

Uasghrádú ar an gcóras

- 6.36** I mí Mheán Fómhair 2016, tháinig NSSO agus an comhpháirtí atá i mbun an córas a chur chun feidhme ar chomhaontú maidir le hardán atá bunaithe ar Oracle a fháil don chóras FMSS. Tháinig deireadh leis an tacaíocht faoi ráthaíocht i mí na Nollag 2022, agus tacaíocht theoranta ar fáil as sin amach.
- 6.37** I mí Aibreáin 2023, chuir Oracle togra faoi bhráid NSSO i dtaobh leagan nua den ardán a sholáthar, a chur isteach agus a chumrú ar chostas €4.2 milliún. I nóta a ullmhaíodh do Bhord Bainistíochta NSSO, moladh dul ar aghaidh leis an uasghrádú Oracle agus, maidir leis an tacaíocht theoranta a thabharfadh Oracle i leith an bhonneagair crua-earraí atá ann cheana tar éis mhí na Nollag 2022, dúradh go gcuirfeadh sé isteach ar phaisteáil slándála, go gcuirfeadh sé leis an gcostas bliantúil agus go gcuirfeadh sé leis na rioscaí do NSSO. Cheadaigh an tOifigeach Cuntasaíochta ceannach an uasghrádaithe i mí Aibreáin 2023.

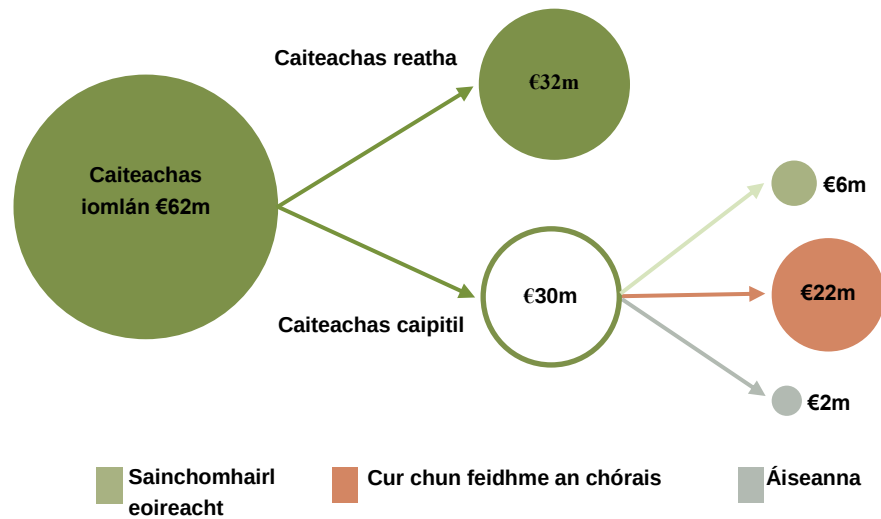
Costais an tionscadail agus airgead a sábháladh

- 6.38** Sa chás gnó bunaidh ar cheadaigh an Rialtas é i mí Eanáir 2016, moladh infheistíocht iomlán de €47.4 milliún mar thaca don chóras FMSS nua a chur ar fáil go hiomlán faoi lár 2020. Áiríodh leis sin
- €3.8 milliún a caitheadh cheana féin ar chleachtadh bonnlíne, ar staidéar indéantachta agus ar phróiseas tairisceana le haghaidh an chlár FMSS.
 - €40 milliún de chostais chaipitil
 - soláthar le haghaidh teagmhas de €3.6 milliún ar eagla go dtitfeadh rioscaí don tionscadal amach nó go mbainfí moilleanna as.
- 6.39** Faoi dheireadh 2019, bhí €38.4 milliún caite ar an tionscadal FMSS. Tar éis moilleanna nach beag a bheith bainte don tionscadal agus an gá le dearadh córais nua a cheapadh, struchtúir rialachais a fheabhsú agus bearnaí acmhainneachta a sháru, mhéadaigh plean infheistíochta athmheasta ar cheadaigh an Rialtas é i mí Mheán Fómhair 2020 buiséad ceadaithe iomlán an tionscadail go thart ar €95 mhilliún.²

1 Mar chuid den chonradh comhpháirtí chun an córas bunaidh a chur i bhfeidhm bhí soláthar le haghaidh seirbhís bhainistithe a dhéanamh ar an ardán teicneolaíochta chomh maith le tógáil theicniúil an chórais FMSS [Bainistíochta Seirbhísí Airgeadais Comhroinnte]. Shocraigh NSSO an dá ghné seo a scaradh óna chéile agus gheofar iad astu féin.

2 Sa mheabhrán don Rialtas, moladh buiséad de €115 mhilliún, CBL san áireamh.

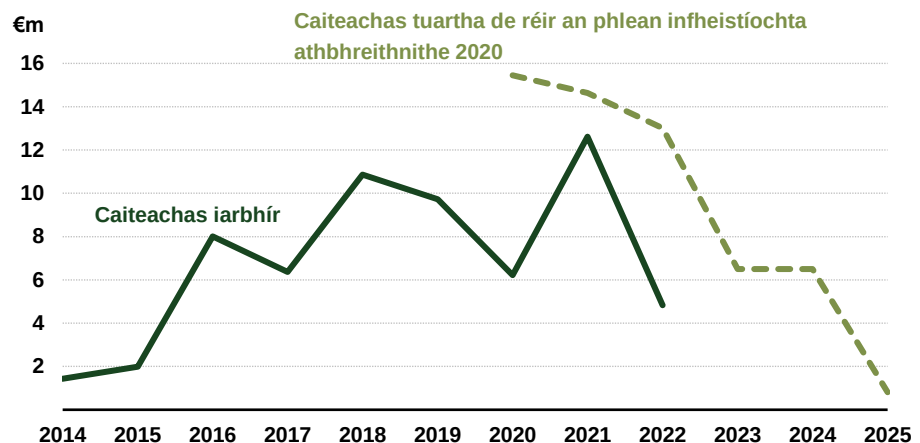
Fíor 6.2 Miondealú ar chostais an tionscadail FMSS, 2014 – 2022

Foinse: An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte. Anailís ó Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

- 6.40** Amhail deireadh 2022, bhí €62 mhilliún caite ag NSSO ar an tionscadal, agus €30 milliún de sin caite ar chostais forbartha caipitil, agus caiteachas reatha sa €32 mhilliún eile (féach Fíor 6.2). Ní áirítear ar na costais iomlána na costais chothabhála ar an bpríomhchóras dar luach €1.6 milliún a íocadh le Oracle.
- 6.41** Tá caiteachas ar an tionscadal FMSS de réir an bhuiséid arna leithdháileadh faoi láthair, cé gur tabhaíodh caiteachas níos déanaí ná mar a bhíodas ag súil leis sa phlean infheistíochta athmheasta mar gheall ar na moilleanna a cuireadh ar an gcóras FMSS a sholáthar do chliantchomhlachtaí shruth 1 (féach Fíor 6.3).

Fíor 6.3 Caiteachas iomlán ar an gclár FMSS in aghaidh na bliana, 2014 – 2025

Foinse: An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte; Meabhrán 2020 don Rialtas, Córas Bainistíochta Airgeadais agus Tuairiscithe Comhtháite don Rialtas Láir ("FMSSP"). Anailís ó Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

Costais réamh-mheasta

- 6.42** Faoi dheireadh 2022, bhí caiteachas de réir an bhuiséid arna leithdháileadh, agus 35% fós le caitheamh. I mí Iúil 2023, chuir NSSO an t-eolas is déanaí ó thaobh cúrsaí airgeadais de faoi bhráid Bhord an Chláir FMSS, lena n-áirítear an costas a measadh a bheadh de dhíth chun sruth 2 a chríochnú. Níl aon chostas réamh-mheasta ann faoi láthair i leith shruthanna 3 agus 4 a fheidhmiú.

An coigilteas a bhfuiltear ag súil leis agus aisíoc

- 6.43** De réir an cháis gnó bhunaidh a rinneadh ar son an chláir FMSS i mí Eanáir 2016, bheadh coigilteas de €15.4 milliún ann in aghaidh na bliana a luaithe a bheadh an clár ag feidhmiú go hiomlán. Bhíothas ag súil gurbh amhlaidh a bheadh toisc nach mbeadh gá leis an oiread sin daoine a fhostú in aonaid airgeadais chliantchomhlachtaí an chórais FMSS agus costais níos lú a bheith ag baint leis an gcóras.
- 6.44** Rinneadh trácht i meabhrán 2020 don Rialtas nach ndearnadh an méid airgid a shábhálfar a athbhailíochtú ó bhí 2016 ann ach go raibh sé fós ábhartha mar sin féin. Dúradh go ndéanfaí an méid airgid a shábhálfar a athbhailíochtú agus a rianú de réir mar a cuireadh an córas ar fáil do gach sruth.
- 6.45** Ní dhearna NSSO aon anailís fhoirmiúil costais is tairbhe, chun bonn eolais a chur faoi dhréachtú meabhrán 2020 nó ó cheadaigh an Rialtas an meabhrán i mí Mheán Fómhair 2020.
- 6.46** Cé nach bhfuil ach sruth 1 i mbun feidhme go fóill agus tá tuairim is 65% den bhuiséad caite cheana féin, b'amhlaidh, ag deireadh mhí Mheán Fómhair 2023, nach ndearnadh aon ríomh go fóill faoin méid airgid a sábháladh i leith an tionscadail.
- 6.47** Rud eile de, leagadh amach sa chás gnó bunaidh tréimhse aisíocaíochta réamh-mheasta de 7.1 bliain bunaithe ar an mbuiséad bunaidh. Mar sin féin, faoi mhí an Mhárta 2021, thuairiscigh NSSO go rachadh deich mbliana nó níos mó thart sula bhféadfaí an méid airgid a caitheadh ar an gclár FMSS a fháil ar ais.

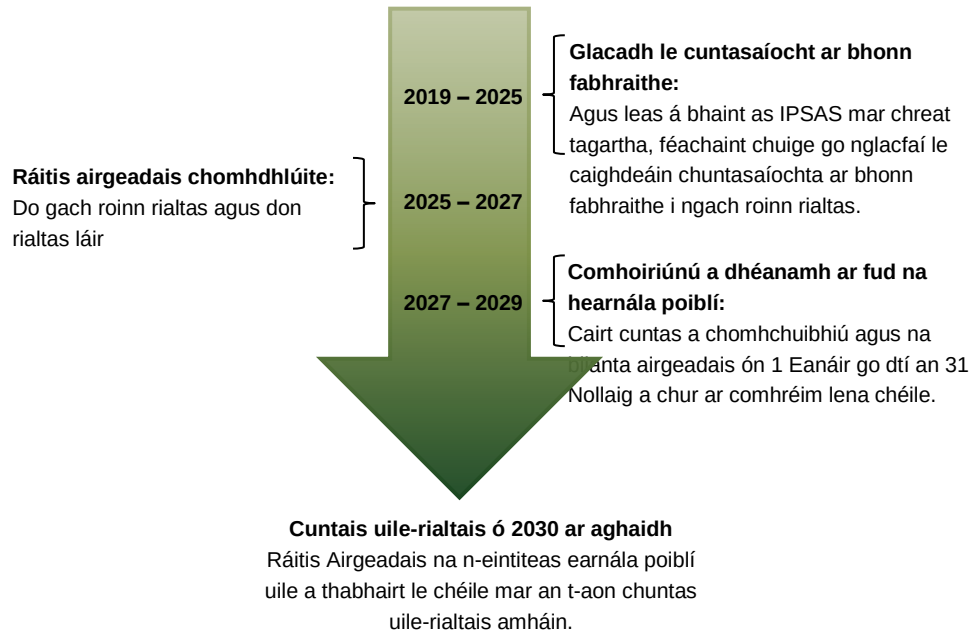
An t-aistriú atá beartaithe go cuntasáíocht ar bhonn fabhráithe

- 6.48** Moladh i dtuarascáil 2019 ó ECFE go gcuirfí tuairisciú airgeadais poiblí agus leasuithe cuntasáíochta i bhfeidhm, agus go háirithe ó thaobh cuntasáíocht ar bhonn fabhráithe de, in Éirinn.¹ Leagadh béim sa tuarascáil ar an tábhacht a bhain leis an gclár FMSS a chur i gcrích — de réir raon feidhme agus sceidil — le gur féidir cuntasáíocht ar bhonn fabhráithe a chur chun feidhme.
- 6.49** I mí Dheireadh Fómhair 2019, thoiligh an Rialtas go n-aistreofaí ranna agus oifigí an rialtais láir go creat nua cuntasáíochta ar bhonn fabhráithe bunaithe ar Chaighdeán Idirnáisiúnta Chuntasáíochta na hEarnála Poiblí (IPSAS).² Leagtar amach sa treochlár arna chéadú ag an Rialtas conas a fhorbrófar agus a ghlacfar leis an gcreat nua seo ina gceithre chéim idir 2019 agus 2025.
- 6.50** Má ghlacann ranna agus oifigí an rialtais láir le cuntasáíocht ar bhonn fabhráithe, measann an Roinn go bhfuil sé d'acmhainn aige seo cur le tionscadal níos fadtéarmaí lena mbeartaítear tuairisciú airgeadais níos leithne agus leasuithe cuntasáíochta a chur i gcrích d'fhonn cuntais 'uile-rialtais' a bhaint amach ó 2030 amach. Leagann an Roinn achar ama táscach amach faoin gcaoi ina bhféadfadh sé sin feidhmiú (féach Fíor 6.4).

¹ *Financial Reporting in Ireland*, irisleabhar ECFE ar bhuiséadú, imleabhar 1, 2019.

² Tá an Coimisiún Eorpach i mbun ballstáit a spreagadh faoi láthair chun cuntasáíocht ar bhonn fabhráithe a chur i bhfeidhm do chomhlachtaí san earnáil phoiblí trí leas a bhaint as IPSAS [Caighdeán Idirnáisiúnta Chuntasáíochta na hEarnála Poiblí]; creat tagartha a oireann do Chaighdeán Eorpacha Chuntasáíochta na hEarnála Poiblí a fhorbairt.

Fíor 6.4 An céimniú beartaithe de thuairisciú airgeadais agus de na leasuithe cuntasáíochta

Foinse: An Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe (2019)

- 6.51** Tá glacadh leis an tionscadal cuntasáíochta ar bhonn fabhráithe tite ar gcúl go mór. Tugtar cuntas i bhFíor 6.5 faoin dul chun cinn atá déanta i dtaca le tuairisciú airgeadais agus creat cuntasáíochta nua a fhorbairt agus a chur chun feidhme. Ag deireadh mhí Aibreáin 2023, bhí an Roinn i mbun Céim 2 den tionscadal a chríochnú. Ba éard a bhí i gceist i dtosach báire ná é sin a thabhairt chun críche in 2020.
- 6.52** Maidir leis na 29 gcaighdeán cuntasáíochta atá beartaithe, roinneadh iad ina dhá ghrúpa de dhá chaighdeán tosaíochta dhéag le cur i bhfeidhm go luath, agus 17 gcaighdeán 'neamhthosaíochta' (féach larscríbhinn 6C). Tá sé ar intinn ag lucht na Roinne naoi gcinn den dá chaighdeán tosaíochta dhéag a thabhairt isteach le héifeacht ón 1 Eanáir 2024.¹ Tiocfaidh an chuid eile de na caighdeáin i bhfeidhm de réir a chéile ón 1 Eanáir 2025 amach.
- 6.53** Dúirt an Roinn go bhfuil obair mhionsonraithe agus cuid mhór comhairliúcháin le déanamh thar chúpla bliain ar a laghad sula dtiocfaidh an chuid eile de na caighdeáin i bhfeidhm. Déanfar athbhreithniú ar an amlíne in 2024 tar éis na chéad naoi gcaighdeán a thabhairt isteach.

1 Táthar tar éis dhá leath a dhéanamh den chaighdeán i leith sochair fostaí (CGAS 39): sochair neamhphinsin, agus sochair pinsin. Tá sé i gceist an ghné a bhaineann le pinsin a thabhairt isteach in éineacht leis an gcuid eile de na caighdeáin ón 1 Eanáir 2025 amach.

Fíor 6.5 Tuairiscíú airgeadais agus leasuithe cuntasáíochta a chur chun feidhme: cuntasáíocht ar bhonn fabhraithe a ghlacadh

Céim	Amlíne bhunaidh	Gníomhaíocht	Stádas
1	2019: Tús agus bunú an tionscadail	• Cuspóirí, torthaí agus costais réamh-mheasta an athchóirithe a dhoiciméadú.	●
		• Socruithe rialachais mar aon le heagrú agus treochlár an tionscadail a thabhairt chun críche.	●
		• Socruithe rialachais an tionscadail/buanghrúpa/grúpaí oibre a chur ar bun.	●
		• Iniúchadh a dhéanamh ar aibíocht agus ar inniúlacht cuntasáíochta ar fud ranna rialtais.	●
		• Sainmhíniú as an nua a dhéanamh ar an gcaoi a ndéantar bearnaí cuntasáíochta a mheas/eagrú agus treochlár an tionscadail a thabhairt chun críche.	●
2	2019 – 2020: An creat nua a shainiú	• Creat coincheapúil a fhorbairt le haghaidh athchóiriú cuntasáíochta.	●
		• An chéad sraith riamh de chaighdeán chuntasáíochta a ghlacadh (caighdeán tosaíochta amháin).	●
		• Athruithe ar rialuithe inmheánacha airgeadais a shainiú agus teoracha a fhorbairt.	●
		• Socruithe iniúcháireachta nua a chinneadh.	●
		• Measúnú a dhéanamh ar an gcairt cuntas an FMSS faoi láthair.	●
		• An chéad chéim den chreat nua a reáchtáil ar bhonn píolótach i líon beag de ranna rialtais.	●
		• Baill foirne a chur faoi oiliúint sna caighdeán chuntasáíochta nua.	●
		• Na hathruithe reachtacha is gá a shainiú.	●
3	2021 – 2024: An creat nua a chur chun feidhme	• Cuntais a ullmhú de réir na gcaighdeán cuntasáíochta ar bhonn fabhraithe.	●
		• Cláir chomhardaithe tosaigh a ullmhú de réir na gcaighdeán cuntasáíochta ar bhonn fabhraithe.	●
4	2023 – 2024: Measúnú idirmheánach ar an tionscadal	• Athbhreithniú foirmiúil iar-chur chun feidhme a chur i gcrích.	●
		• Athbhreithniú a dhéanamh ar an dul chun cinn atá déanta go dtí seo agus an plean faoi choinne chríochnú na n-athchóirithe a bhailíochtú nó a leasú más gá.	●
5	2025: Cur chun feidhme an chórais a thabhairt chun críche	• Na caighdeán chuntasáíochta atá fágtha a chur chun feidhme.	●
		• Cláir chomhardaithe tosaigh a ullmhú do gach eintiteas rialtais láir agus úsáid á bhaint as an gcreat nua.	●

● Críochnaithe ● Idir lámha ● Gan tús curtha leis go fóill

Athbhreithniú neamhspleách

- 6.54** A luaithe a chuirfear an FMSS i bhfeidhm, beidh freagracht ar NSSO as seirbhísí caighdeánaithe próiseála airgeadais agus cuntasaíochta a chur fáil don rialtas láir. Bheadh sé ina phríomh-mhodh chun an bealach a réiteach do chuntasaíocht ar bhonn fabhráithe seachas a bheith ina socraitheoir den chaighdeán cuntasaíochta. Rinne an Coimisiún Eorpach — trí bhíthin a sheirbhíse tacaíochta um leasú struchtúrach — conradh le sainchomhairleoir seachtrach chun athbhreithniú a dhéanamh ar chairt cuntas an FMSS in 2021.
- 6.55** Ba é tátal an athbhreithnithe go mbeidh an córas FMSS, a luaithe a chuirfear i bhfeidhm é, in ann freastal ar chairt iltoiseach de chuntais ar féidir í a húsáid le córais cuntasaíochta atá bunaithe ar airgead tirim agus le córais cuntasaíochta ar bhonn fabhráithe. Dearbhaíodh ann freisin go bhfuil sé d'acmhainn ag an gcóras freastal ar chreat cuntasaíochta ar nós IPSAS atá bunaithe ar Chaighdeán Idirnáisiúnta Chuntasaíochta na hEarnála Poiblí.

Buanghrúpa comhairleach maidir le cuntasaíocht agus tuairisciú airgeadais an rialtais

- 6.56** Tá NSSO mar bhall den bhuanghrúpa comhairleach maidir le cuntasaíocht agus tuairisciú airgeadais an rialtais a bhunaigh an Roinn é in 2020. Bunaíodh an grúpa chun sainchomhairle a thabhairt faoi chlár cuntasaíocht agus thuairisciú airgeadais na Roinne.
- 6.57** Dúirt NSSO go bhfuil sé mar aidhm ag a ionadaithe ar an mbuanghrúpa comhairleach féachaint chuige go gcuirtear an clár FMSS agus clár leasuithe na Roinne maidir le gach forbairt tuairiscithe ar comhréim i gcónaí.
- 6.58** Mar bhaill den bhuanghrúpa comhairleach tá daoine den lucht léinn, saineolaithe ar chuntasaíocht agus príomhpháirtithe leasmhara, oifigigh airgeadais ó ranna ábhartha san áireamh. Tháinig an grúpa le chéile sé huaire idir mí Mheán Fómhair 2020 agus mí Iúil 2021 chun
- athbhreithniú a dhéanamh agus a n-ainmneacha a chur leis an gCreat Coincheapúil do Rialtas Láir na hÉireann chun Tuairisciú Airgeadais Ilchuspóireach a dhéanamh
 - cuidiú le suirbhé ar acmhainneacht airgeadais a fhorbairt ar ranna rialtais
 - comhairle agus treoir a thabhairt maidir le 29 gCaighdeán Cuntasaíochta Rialtais Láir nua (CGAS), agus na lámhleabhair cuntasaíochta a ghabhann leo.
- 6.59** Níor tionóladh cruinniú ar bith idir mí Lúnasa 2021 agus mí Feabhra 2023. Mhínigh an Rialtas gur tharla próiseas ina ndearnadh cuid mhór comhairliúcháin agus ullmhúcháin le linn na tréimhse sin, rud a chuir bonn eolais faoi fhorbairt CGASanna agus na lámhleabhar cuntasaíochta a cuireadh faoi bhráid an bhuanghrúpa chomhairligh ina dhiaidh sin le hathbhreithniú deiridh a dhéanamh orthu. Thosaigh na cruinnithe arís i mí an Mhárta 2023.

Grúpa páirtithe leasmhara

- 6.60** In 2021, chuir an Roinn grúpa páirtithe leasmhara ar bun ar a raibh ionadaithe óna hAonad Cuntasaíochta Rialtais féin, ó NSSO agus ó Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste. Ba éard ab aidhm leis an ngrúpa ná na lámhleabhair chuntasaíochta do na CGASanna a mheas.
- 6.61** Tháinig an grúpa páirtithe leasmhara le chéile ceithre huaire idir mí Dheireadh Fómhair 2021 agus mí an Mhárta 2022 chun athbhreithniú a dhéanamh ar na lámhleabhair chuntasaíochta a ghabhann leis na CGASanna tosaíochta. Lena chois sin, tá plé rialta neamhfhoirmiúil ar siúl idir Cuntasaíocht Rialtais agus NSSO.

Conclúidí agus moltaí

- 6.62** Seoladh an clár FMSS in 2016 agus é i gceist buiséad €47.4 milliún (gan CBL a áireamh) a bhronnadh air le hé a chríochnú laistigh d'achar ama ceithre bliana. In 2020, tar éis cead a fháil ón Rialtas ina leith, méadaíodh an buiséad go tuairim is €95 mhilliún agus cuireadh síneadh suas go dtí 2025 leis an amlíne ina gcaithfear é a chríochnú. Moladh do NSSO comhordú a dhéanamh le hAonad Cuntasaíochta Rialtais na Roinne chun aon amlíne chomhleanúnach amháin a thabhairt do chliantchomhlachtaí san earnáil phoiblí maidir le cathain a chuirfear an FMSS agus na leasuithe airgeadais agus cuntasaíochta i bhfeidhm.

Próiseas cur chun feidhme

- 6.63** Maidir leis an meabhrán ba bhun le cinneadh an Rialtais cur le cistiú agus síneadh a chur leis an amlíne ina gcuirfí an FMSS i bhfeidhm, níor áiríodh leis sceideal mionsonraithe faoi conas a chuirfeadh NSSO an clár i gcrích faoi 2025. San áireamh leis, áfach, bhí amlíne tháscach faoi na riachtanais mhaoinithe a bheadh de dhíth in aghaidh na bliana.
- 6.64** Agus é de fhreagracht air formhaoirseacht a dhéanamh ar an tionscadal, tá Bord an Chláir FMSS tar éis a iarraidh arís agus arís eile go gcuirfí amlíne iomlán don tionscadal ar fáil, ach níor éirigh le NSSO ceann a chur i láthair go fóill. Bhí a n-aird go príomha ar shruth 1 den soláthar ar bhonn céimneach, do dhornán cliantchomhlachtaí nach raibh riachtanais fheidhmiúlachta chomh casta sin acu. Cuireadh tús leis an gcur i bhfeidhm ar bhonn céimneach i mí na Samhna 2021 agus bhí sé críochnaithe faoi Aibreán 2022 — thart ar cheithre mhí tar éis an ama chríochnaithe a bhí beartaithe.
- 6.65** Cuireadh rébhealach táscach agus amlíne ina gcuirfí an córas ar fáil do shruth 2 faoi bhráid Bhord an Chláir i mí Iúil 2023, in éineacht leis an scéala is déanaí maidir le struchtúr shruth 3 agus shruth 4 agus na hachair ama lena bhfuiltear ag súil.
- 6.66** Dar le NSSO, táthar ag súil anois nach gcríochnófar seachadadh an chláir FMSS ina iomláine go dtí tar éis 2025, agus é i gceist an soláthar ar bhonn céimneach do chliant shruth 2 a chríochnú faoi dheireadh 2024.

Moladh 6.1

Ba cheart do NSSO amlíne a dhoiciméadú agus a chomhaontú go foirmiúil don chuid eile den tionscadal FMSS agus í a chomhroinnt leis na páirtithe leasmhara ábhartha.

Freagra Oifigeach Cuntasaíochta NSSO

Comhaontaítear.

Chuir NSSO amlíne agus príomhchéimeanna shruth 2 faoi bhráid Bhord an Chláir i mí Iúil 2023. Comhroinneadh na hamlínte sin agus na príomhchéimeanna oibre le cliaint shruth 2 freisin mar chuid de rannpháirtíocht leanúnach. Leanfaidh NSSO le planáil ardleibhéil do shruthanna 3 agus 4 a chur chun cinn de réir mar a théann sruth 2 ar aghaidh agus cuirfear na hamlínte mionsonraithe do na sruthanna sin in iúl de réir mar a bheidh siad críochnaitheach. Comhroinnfear na hamlínte go léir leis an Aonad Cuntasaíochta Rialtais. Léiríonn an méid a foghlaimíodh ó chlár comhsheirbhísí an rialtais roimhe seo gur cheart amlínte na gclár a choigeartú de réir mar is gá agus fós ag fanacht laistigh den bhuiséad.

Amlíne don chur chun feidhme

Comhroinnfear amlínte tascacha le cliaint shruthanna 3 agus 4 i Ráithe 1 2024 agus déanfar iad a nuashonrú de réir mar a théann sruth 2 ar aghaidh.

Ábhair inní úsáideoirí maidir le hoibriú FMSS

- 6.67** B'éigean forbairt a dhéanamh ar fhormhór na feidhmiúlachta coitinne planáilte don chóras de bharr chliantchomhlachtaí agus chuntais shruth 1. Tá sé beartaithe an fheidhmiúlacht choiteann eile a chur i bhfeidhm mar chuid de rolladh amach shruth 2. Le sruthanna 3 agus 4, éileofar feidhmiúlacht shaincheaptha bhreise a fhorbairt do chuid de thascanna bainistíochta airgeadais na sprioc-chomhlachtaí poiblí.
- 6.68** Sna sé mhí tar éis rolladh amach shruth 1 den FMSS, chuir formhór na n-úsáideoirí in iúl go foirmiúil do NSSO a míshástacht le gnéithe d'fheidhmíocht agus d'fheidhmiúlacht an chórais, go háirithe maidir le feidhmiúlacht tuairiscithe agus feidhmíocht an chórais. I mí Mheán Fómhair 2022, chuir an Roinn Airgeadais stop le haistriú bhainistíocht airgeadais Phríomh-Chiste an Státchiste chuig an FMSS mar gheall ar inní maidir le cumas an chórais chun freastal ar shainriachtanais tuairiscithe na Roinne Airgeadais don Státchiste. Tá an t-aistriú ar fionraí fós.
- 6.69** D'admhaigh NSSO tuairimí na n-úsáideoirí, ach thug sé faoi deara gur réitíodh cuid de na saincheistanna a d'ardaigh úsáideoirí go tapa, agus gur breathnaíodh ar na saincheistanna eile nó go raibh athruithe dearaidh i gceist leo a d'éileodh atógáil chostasach ar an gcóras FMSS.
- 6.70** Chomh maith le tuarascálacha nua a thabhairt isteach, tuarascálacha reatha a athdhearadh agus seisiún fhairsinge foghlama a dhéanamh chun cabhrú le cliaint shruth 1, choimisiúnaigh NSSO athbhreithniú neamhspleách iar-chur i bhfeidhm ar an gcéad sruth i mí Mheán Fómhair 2022. Cuireadh de chúram ar an athbhreithneoir an méid a foghlaimíodh a leagan amach chun bonn eolais a chur faoi fheabhsuithe don chuid eile den chlár.
- 6.71** Níor tharla seisiún rannpháirtíochta deiridh a bhí sceidealta i mí Aibreáin 2023 idir an t-athbhreithneoir agus úsáideoirí shruth 1 toisc nár cuireadh cóip den dréacht-tuarascáil ar fáil do na húsáideoirí. Níor bhuail NSSO leis an athbhreithneoir chun na dréacht-torthaí a phlé ach i mí Iúil 2023, agus níl an tuarascáil athbhreithnithe tugtha chun críche fós (i Meán Fómhair 2023).

- 6.72** Deis thábhachtach foghlama a bhí sa choimisiúnú d'athbhreithniú neamhspleách ar oibriú an FMSS tar éis shruth 1, roimh rolladh amach beartaithe an chórais chuig úsáideoirí eile. Is ábhar imní, áfach, é an mhoill maidir leis an tuarascáil sin a thabhairt chun críche agus an méid a foghlaimíodh a chuimsiú i bpleananna amach anseo.

Costais agus coigilteas tionscadail

- 6.73** Bhíothas ag súil le meánchoigilteas bliantúil de €15.4 milliún sa chás gnó bunaidh don chlár FMSS, agus tréimhse aisíocaíochta de thart ar 7.5 bliain. Agus faomhadh á lorg do mhaoiniú breise agus d'amlíne shínte don tionscadal in 2020, níor athbhailíochtaíodh na coigiltis mheasta. Níl aon anailís fhoirmiúil costais is tairbhe déanta ag NSSO i bhfianaise an eispéiris le sruth 1.

Moladh 6.2

Ba cheart do NSSO coigilteas measta 2016 a bhfuiltear ag súil leis ón tionscadal a athríomh, agus an t-eispéireas ó rolladh amach shruth 1 á chur san áireamh.

Freagra an Oifigigh Cuntasaíochta

Comhaontaítear.

Tá sé beartaithe ag NSSO tús a chur le próiseas athbhailíochtaithe ar na coibhéisí lánaimseartha airgeadais agus na costais neamhphá atá ag an rialtas láir i gcleachtadh a chuirfear i gcrích i gcomhthráth le rannpháirtíocht shraith 2. Cleachtadh cuimsitheach a bheidh ann ina mbeidh líon suntasach páirtithe leasmhara páirteach. Mar chuid den phróiseas sin, saineoidh NSSO creat freisin chun na tairbhí a bhaineann leis an gclár straitéiseach seo a thagarmharcáil agus a rianú.

Déanfar na tairbhí a thaifeadadh faoi chatagóirí ar leith.

- Tairbhí tráchtála: coigilteas costais simplí maidir le líon na ndaoine, costais teicneolaíochta, etc.
- Tairbhí straitéiseacha: cuntasaíocht fheabhsaithe fabhraithe a chumasú; tacú le trédhearcacht fhioscach trí phrionsabail chuntasaíochta IPSAS a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ar fud an rialtais láir; tacú le lúfaireacht agus freagrúlacht do riachtanais tuairiscithe atá ag teacht chun cinn; comhlíonadh na dtreoracha ríomhsholáthair a éascú; rochtain ar shonraí láraithe a sholáthar; etc.
- Tairbhí oibriúcháin/eispéireas úsáideoirí: éifeachtúlachtaí in oibríochtaí, e.g., cuntais soláthraithe roinnte; tuairisciú níos éasca ar chaiteachas de réir soláthraí/cineál costais; feabhsuithe ar eispéireas úsáideoirí amhail próiseas faofa níos éasca; etc.

Amlíne don chur chun feidhme

Déanfar an creat chun na tairbhí a thagarmharcáil agus a rianú, lena n-áirítear coigilteas, a fhorbairt in 2024 chun go mbeidh rianú réadaithe tairbhí tar éis shruth 2 in ann dul beo.

- 6.74** Ag deireadh 2022, b'ionann an caiteachas iomlán ar an gclár FMSS agus €62 mhilliún. Is ionann é sin agus beagnach dhá thrian den bhuiséad a leithdháiltear faoin bplean infheistíochta athbhreithnithe. Cé go bhfuil caiteachas taobh thiar den phróifíl bheartaithe, tá an seachadadh ar gcúl freisin, agus níl sé chomh cuimsitheach ó thaobh raon feidhme de. Níl réamh-mheastachán caiteachais athbhreithnithe ag NSSO don tionscadal iomlán. Le nuashonrú airgeadais chuig Bord an Chláir FMSS i mí Iúil 2023 rinneadh réamh-mheastachán ar chostais chun sruth 2 a chríochnú ach ní raibh aon réamh-mheastachán ann maidir le sruthanna 3 agus 4. Tá sé ráite ag an Oifigeach Cuntasaíochta, áfach, go bhfuiltear ag súil go bhfanfaidh an tionscadal laistigh den bhuiséad.
- 6.75** Tá an conradh reatha leis an gcomhpháirtí feidhmithe córais le tabhairt chun críche in 2024. Thug NSSO faoi deara, mar gheall ar an ngá atá le conradh feidhmithe córais nua a fháil agus a chur i bhfeidhm, go bhféadfadh tionchar a bheith ar chostais ghaolmhara forbartha tionscadail.

Moladh 6.3

Ba cheart do NSSO meastachán a dhéanamh ar na costais a bhfuiltear ag súil leo go gcríochnófar gach sruth den tionscadal FMSS. Ba cheart aon chostálacha cothrom le dáta agus anailís costais is tairbhe a bheith ag gabháil le haon mholadh a d'fhéadfadh NSSO a dhéanamh amach anseo chun a amlíne agus/nó a bhuiséad a shíneadh.

Freagra an Oifigigh Cuntasaíochta

Comhaontaítear.

Déanann NSSO nuashonrú rialta ar na costais réamh-mheasta chun sruth 2 a chríochnú, lena n-áirítear aon tionchar ar an teagmhas sa bhuiséad chun a chinneadh an leor an teagmhas chun an amlíne a chlúdach. Cuirtear na costais réamh-mheasta sin i láthair na bhfóram rialachais go léir ar bhonn rialta lena n-áirítear Bord an Chláir FMSS, an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca agus an Bord Comhairleach. Nuair a bheidh an soláthar tugtha chun críche don díoltóir feidhmithe córais, déanfar athbhreithniú ar na costálacha. Leanfaidh NSSO ar aghaidh de gach iarracht a dhéanamh an clár seo a sheachadadh laistigh den bhuiséad.

Amlíne don chur chun feidhme

Leanfaidh na costais a bhfuiltear ag súil leo le críochnú de bheith mar chuid d'athbhreithnithe leanúnacha, lena n-áirítear athbhreithniú foriomlán tar éis sruth 2 do ghabháil beo.

Seachadadh an tionscadail cuntasaíochta fabhraithe chomhthreomhair

- 6.76** Moladh i dtuarascáil OECD in 2019 go n-aistreofaí córais chuntasaíochta rialtas láir na hÉireann ón gcóras airgeadbhunaithe reatha chuig bonn fabhraithe. Ghlac an Rialtas leis an moladh, rud inar ordaíodh i mí Dheireadh Fómhair 2019 creat cuntasaíochta fabhraithe nua a fhorbairt bunaithe ar Chaighdeán Idirnáisiúnta Chuntasaíochta na hEarnála Poiblí (IPSAS), ar bhonn céimnithe idir 2019 agus 2025.
- 6.77** Is cumasóir lárnach é forbairt an FMSS chun athrú ranna agus oifigí an rialtais láir go cuntasaíocht fabhraithe a sheachadadh. Baineadh de thátal as athbhreithniú neamhspleách ar an gcóras FMSS a choimisiúnaigh an Coimisiún Eorpach gur cheart dearadh an FMSS a bheith in ann freastal ar an aistriú atá beartaithe go creat cuntasaíochta ar nós IPSAS.

- 6.78** Tá an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe freagrach as na caighdeáin chuntasaíochta ábhartha a leagan síos. Cé go bhfuil an tionscadal um shocrú caighdeán ar gcúl, tá sé tugtha le fios ag an Roinn go bhfuil naoi gcinn den dhá chaighdeán déag de thosaíochtaí cuntasaíochta tugtha isteach do gach roinn agus oifig an rialtais láir do na blianta cuntasaíochta dar tús an 1 Eanáir 2024. Is é an plan reatha ná go dtiocfaidh na caighdeáin atá fágtha i bhfeidhm ar bhonn céimnithe ón 1 Eanáir 2025.

Moladh 6.4

Ba cheart don Roinn amlíne a dhoiciméadú agus a chomhaontú go foirmiúil don chuid eile den tionscadal athchóirithe airgeadais agus cuntasaíochta agus í a chomhroinnt leis na páirtithe leasmhara ábhartha.

Freagra Oifigigh Chuntasaíochta na Roinne

Comhaontaítear.

Tá an Roinn de réir sceidil a bheag nó a mhór le cinneadh an Rialtais caighdeáin bunaithe ar Chaighdeán Idirnáisiúnta Cuntasaíochta na hEarnála Poiblí (IPSAS) a thabhairt i bhfeidhm do na 46 vóta rialtais láir faoi dheireadh na bliana 2025.

Tá an chairt a thaispeántar i bhFíor 6.5 bunaithe ar an amchlár bunaidh a moladh i meabhrán 2019 don Rialtas. Mar sin féin, ba ghá roinnt gníomhaíochtaí thar na céimeanna a bheith ar siúl i gcomhthráth agus ní i gcéimeanna ar leith mar a bhí beartaithe ag an am. Mar thoradh ar na gníomhaíochtaí sin, tá an Roinn in ann naoi gcinn de Chaighdeáin Chuntasaíochta tosaíochta an Rialtais Láir (CGAS) a mhol OECD a chur i bhfeidhm in 2024. Tabharfaidh an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe an t-eolas is déanaí don Rialtas maidir leis an amlíne do thabhairt isteach céimnithe CGAS.

Amlíne don chur chun feidhme

Soláthróidh an Roinn fráma ama nuashonraithe maidir le rolladh amach an tuairiscithe airgeadais agus athchóirithe cuntasaíochta do vótaí an rialtais láir tar éis don Aire an t-eolas is déanaí a thabhairt don Rialtas in R4 2023.

larscríbhinn 6A Sruthanna cliant FMSS

Fíor 6A.1 Comhdhéanamh shruthanna cliant FMSS

Sruth 1	Sruth 2	Sruth 3 ^b	Sruth 4 ^b
- An Roinn Airgeadais - An Státhchiste^a - Oifig an Ombudsman - Teaghlachas an Uachtaráin - An Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe - Oifig Phríomh-Oifigeach Faisnéise an Rialtais - An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte - An Oifig um Sholáthar Rialtais - Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	- Tailte Éireann - Ard-Mhúsaem na hÉireann - Roinn an Taoisigh - An Roinn Dlí agus Cirt - An Garda Síochána - Coimisiún Ombudsman an Gharda Síochána - Seirbhís Phríosúin na hÉireann - An tSeirbhís Chúirteanna - An tÚdarás Sábháilteachta Póilíneachta agus Pobail - An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán - An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail - An Coimisiún um Chosaint Sonraí - An Roinn Iompair	- An Roinn Gnóthaí Eachtracha - An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht - Oifig na nOibreacha Poiblí - Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí - An tOireachtas - An Phríomh-Oifig Staidrimh - An Roinn Sláinte - An Bord um Chúnaimh Dlíthiúil - An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí - Na Coimisinéirí Ioncaim - An Coimisiún um Achomhairc Chánach - An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta - An Coimisiún um Athchóiriú an Dlí - Leabharlann Náisiúnta na hÉireann - Coimisiún na Scrúduithe Stáit - Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas	- An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide - Oifig an Ard-Aighne - Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit - An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige - An tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí - An Roinn Oideachais - An Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta - An Roinn Coimirce Sóisialaí - An Roinn Cosanta - An tSaotharlann Stáit - An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara - Gailearaí Náisiúnta na hÉireann - Údarás Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasaíochta na hÉireann - An Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta

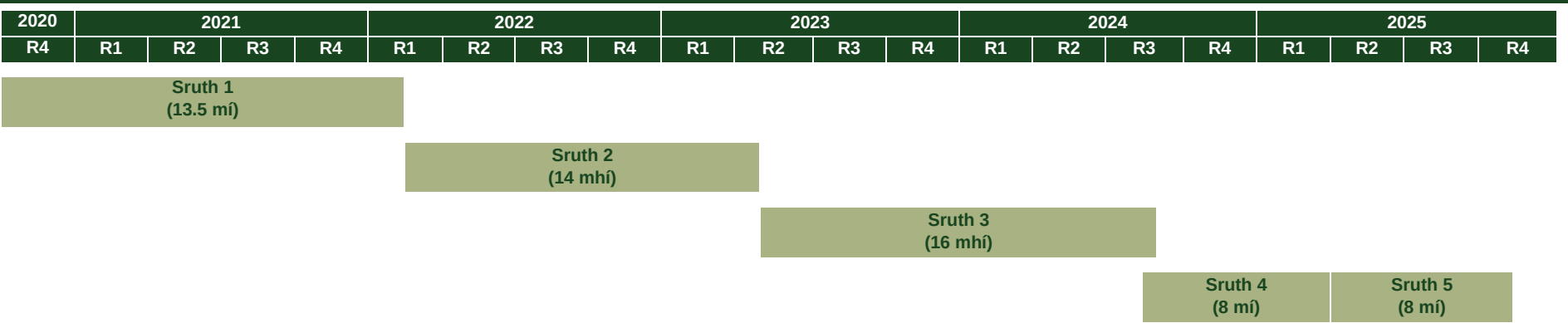
Foinse: An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte

Nótaí: a Ghlac an Roinn Airgeadais an cinneadh stop a chur le rannpháirtíocht Phríomh-Chiste an Státhchiste in FMSS i mí Mheán Fómhair 2022. Tá an t-aistriú sin ar fionraí fós.

b Tá comhdhéanamh shruthanna 3 agus 4 fós faoi réir athraithe agus deimhneofar é i dtús an phróisis slógaidh do gach sraith.

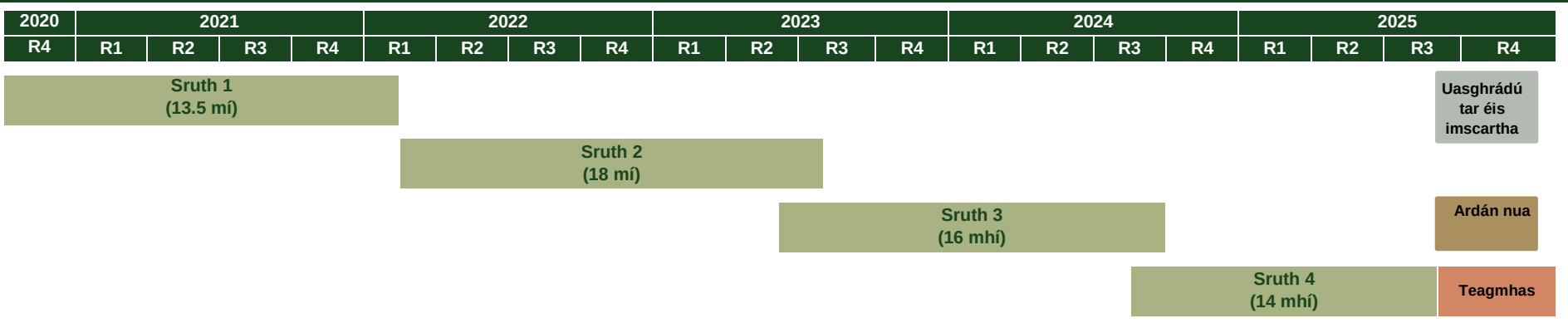
Iarscríbhinn 6B Cásanna maidir le himscaradh sruthanna amach anseo a cuireadh faoi bhráid Bhord Bainistíochta NSSO an 17 Meitheamh 2021

Fíor 6B.1 Cás 1: imscaradh iomlán i gcúig shruth agus gan aon bhreithniú ar uasghrádú ailtireachta an chórais

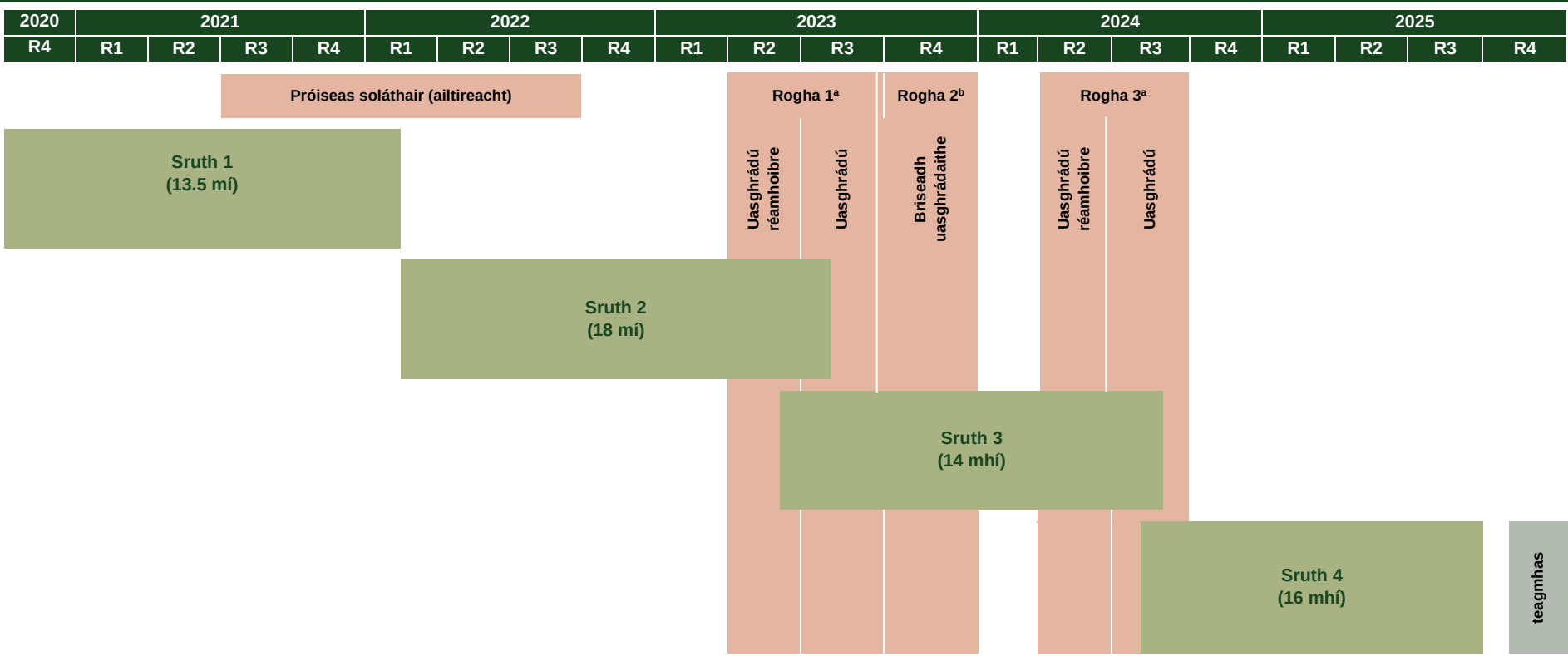
Foinse: An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte

Fíor 6B.2 Cás 2: ceithre shruth agus ailtireacht an chórais a uasghrádú tar éis imscaradh iomlán

Foinse: An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte

Fíor 6B.3 Cás 3: ceithre shruth agus ailtireacht an chórais a uasghrádú ag an am céanna

Foinse: An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte

Nótaí:

- a Baineann Roghanna 1 agus 3 le céim dheartha shruth 3 nó shruth 4 a rith ag an am céanna le huasghrádú ar ailtireacht an chórais.
- b Tá Rogha 2 bunaithe ar an toimhde go dtarlóidh an chéim thógála do shruth 3 ar an ardán nua in R1 2024.

Iarscríbhinn 6C Caighdeáin Chuntasaíochta an Rialtais Láir

Uimhir CGAS	Caighdeáin tosaíochta ^a
1	Na ráitis airgeadais a chur i láthair
2	Ráitis faoi shreabhadh airgid
3	Beartais chuntasaíochta, athruithe ar mheastacháin chuntasaíochta agus earráidí
12	Fardail
13	Leasanna
17	Maoín, gléasra agus trealamh
19	Soláthairtí, dliteanais theagmhasacha agus sócmhainní teagmhasacha
21	Bearnú sócmhainní nach ngineann airgead
26	Bearnú sócmhainní a ghineann airgead
31	Sócmhainní doláimhsithe
32	Socruithe lamháltais seirbhíse: deontóir
39	Sochair fostaithe ^b

Uimhir CGAS	Caighdeáin neamhthosaíochta
4	Éifeachtaí athruithe i rátaí malairte eachtraí
5	Costais iasachta
9	Ioncam ó idirbhearta malartaithe
11	Conarthaí tógála
14	Imeachtaí tar éis an dáta tuairiscithe
20	Nochtaí páirtithe gaolmhara
22	Nochtadh faisnéise airgeadais faoi earnáil an Rialtais Ghinearálta
23	Ioncam ó idirbhearta neamh-mhalairte (cánacha agus aistrithe)
24	Faisnéis bhuiséid a chur i láthair i ráitis airgeadais
27	Talmhaíocht
28	Ionstraimí airgeadais: cur i láthair
30	Ionstraimí airgeadais: nochtaí
34	Ráitis airgeadais ar leith
35	Ráitis airgeadais chomhdhlúite
38	Nochtadh leasanna in eintitis eile
41	Ionstraimí airgeadais
42	Sochair shóisialta

Foinse: An Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe

Nótaí: a Cuirfidh an Roinn caighdeáin atá aibhsithe i nglas i bhfeidhm le héifeacht ón 1 Eanáir 2024.

b Ní shocraítear nithe a bhaineann le pinsin a thabhairt isteach ach le héifeacht ón 1 Eanáir 2025.